

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	30.1.2005
Tekijä(t)	Visa Kuittinen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	86
Otsikko	Tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan toiminnan suhde		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan toimenkuvan avulla osapuolten välistä suhdetta. Tutkimuksessa analysoidaan millainen on tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan välisen suhteen luonne, mikä on suhteen tarkoitus sekä millainen on suhteen kehitys. Tutkimusote on toimintanalyttinen. Empiirinen aineisto on hankittu teemahaastattelujen avulla. Haastattelut koostuvat erään pörssi-yhtiön tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan ja vastuullisen tilintarkastajan haastatteluista.

Tutkielma rakentuu teoreettisesta osuudesta ja empiirisestä osuudesta. Tutkimuksen taustateorianä toimii agenttiteoria. Teoreettisessa osuudessa tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan toiminnan suhdetta havainnollistetaan osapuolten oman toimenkuvan kautta. Tarkastusvaliokunnan toimintaa kuvataan järjestyksen, tehtävien ja roolin avulla, jolloin tarkastusvaliokunnan toimenkuvaa peilataan suhteessa tilintarkastajaan. Tilintarkastajan toimintaa pörssi-yhtiössä käsitellään sääntelyn, periaatteiden ja tehtävien avulla pääsääntöisesti suhteessa yhtiön hallintoon. Teoreettisessa viitekehityksessä on havaittavissa tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan toiminnan rajapinnat.

Empiirinen tutkimus lisää käytännön ymmärrystä tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan suhteesta. Empiirisessä osuudessa käytetään teemahaastatteluja. Haastattelut on toteutettu ja käsitelty erillisinä. Haastattelu-analyysi on tehty osapuolten näkökulmien rinnakkaistarkasteluna. Lisäksi tutkimushavaintoja peilataan teoriaosuuteen ja muodostetaan tutkielman johtopäätökset.

Johtopäätökset sisältävät selvityksen tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan suhteen luonteesta, tarkoituksesta sekä suhteen kehityksestä, jolloin suhde koostuu tilintarkastajan valinnasta, yhteistyöstä ja keskinäisestä valvonnasta. Suhteen luonteeseen sisältyy tilintarkastajan valinnan valmistelu. Tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan yhteistyö riippuu asianomaisista jäsenistä. Yhteistyötä käydään osapuolille tärkeissä kokouksissa, jolloin roolit on pidettävä erillään. Tarkastusvaliokunnan arviointi tilintarkastuksen suhteen on yleisemmällä tasolla ja tilintarkastajan valvonta suhteessa tarkastusvaliokuntaan on laillisuusvalvontaa. Tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan suhteen tarkoituksena on taloudellisen informaation oikeellisuus sekä yhtiön valvonta osakkeenomistajien lukuun. Tilintarkastajan valinnalla saadaan tarkoituksenmukaista palvelua, yhteistyöllä edistetään taloudellista raportointia ja keskinäisellä valvonnalla tavoitellaan osakkeenomistajien etua. Suhde on jatkuvassa muutostilassa ja kehityksessä, koska tarkastusvaliokunta on toimintatapana uusi ja osittain jäsentymätön. Tämän lisäksi valiokunnassa tapahtuu sisäistä muutosta. Lainsäädännön muutos tuo ulkoisen paineen suhteeseen. Tilintarkastajan valintakehitykseen vaikuttaa kilpailuttaminen, osapuolten välinen yhteistyö lisääntyy ja keskinäinen valvonta sisältää haasteita.

Tutkimuksen tuloksena saadaan yleinen kuva tarkastusvaliokunnan ja tilintarkastajan suhteesta. Tutkimuksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole yleistettävyyttä, koska tutkimus pohjaa subjektiivisiin näkemyksiin. Tutkielman teoriaosuuden ja empiriaosuuden välille muodostuu molemminpuolinen tuki, jota havainnollistaa analyysivaiheen kontekstuaalinen yleistäminen.

Asiasanat	Tarkastusvaliokunta, audit committee, tilintarkastus, tilintarkastaja
Muita tietoja	